

[Morten Lange.]

rende tidspunkt på baggrund af den opfatelse, at den skærpede form, som ministeren nu har kunnet give sin tilsvarende bestemmelse, næppe helt kunne klares. Vi mener ikke desto mindre, at denne bestemmelse er vigtig, og at den ganske afgjort bør ind i loven, også fordi — eller først og fremmest fordi — det nok vil være af betydning for vort fremtidige landbrug og dets drift, hvis vi sikrer os, at de, der får landbrug, de, der overtager landbrug, virkelig er kyn-dige landbrugere.

Det var ikke vor tanke med en sådan bestemmelse at udelukke enhver, der kommer fra byerne, enhver fra et byerhverv, i at erhverve en landbrugsejendom, men den højtærede landbrugsminister har jo i forvejen en dispensationsmyndighed i sådanne tilfælde, og jeg er ikke i tvivl om, at den højtærede minister vil kunne komme frem til metoder, hvorved vi fik adskilt de hæderlige interesserede fra byerne, der gerne ville ud og drive eksperimenter med en eller anden form for landbrug, og dem, som kun opsuger et landbrug af skattemæssige eller lystgårds-mæssige grunde. Det ville være af stor betydning for vor landbrugslovgivning, om vi kunne få skåret igennem her, og jeg anser det for betydningsfuldt, at vi allerede nu får en sådan ændring ind i det foreliggende lovforslag.

På linje hermed må det ses, at vi har foreslået, at adkomst til landbrug skal man kun have i det omfang, at den enkelte bruger kun må eje én landbrugsejendom. Det svarer, så vidt jeg kan se, til en række principper i danske næringslove, hvor man holder på, at den enkelte ejer kun kan have én virksomhed af en bestemt art. Det forekommer mig, at et landbrug egner sig ganske særligt til det. Det personlige forhold mellem brugeren og ejendommen forekommer mig at være af stor værdi for landbrugets lykkelige og rationelle drift. Jeg tror derfor, at forslaget om besiddelse af kun én ejendom — der jo som bekendt også er langt det sædvanligste i dansk landbrug — vil det være rimeligt at give lovskraft. Det, som den højtærede minister derefter får til opgave, er at finde ud af, hvor det vil være rimeligt at gå videre i retning af at give dispensation til erhvervelse af 2 eller 3 eller 50 ejendomme, eller hvad den højtærede minister

nu ellers måtte kunne finde på i sin uransagelige visdom, men én ejendom må så afgjort være den regel, man må lægge til grund.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Aage Fogh, at han med nogen beklagelse ville stemme imod vore ændringsforslag. Jeg forstod på det ærede medlem hr. Teichert, at han heller ikke så på disse forslag med nogen, skal vi sige, virkelig istidsfølelse, men ikke desto mindre kunne man heller ikke derfra forvente støtte. Jeg håber, når disse forslag kommer til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, at vi så skulle kunne få bedre ørenlyd for de principper, som jeg mener er af betydning.

Der er naturligvis stadig væk alvorlige problemer for dansk landbrug også i lys af disse jordlove. Jeg skal ikke lægge skjul på, at når jeg tidligere ikke har sat mig så kraftigt imod de samdriftsbestemmelser, vi nu indfører, som jeg måske har haft lyst til, er det selvfølgelig i ikke ringe grad påvirket af spørgsmålet om landbrugets rekruttering, af den overordentlig skæve aldersfordeling, som udvalget har fået oplysning om, men det er selvfølgelig i lys af dette forhold, at jeg opretholder ideen om, at én bruger og én ejendom er den naturlige sammensætning. Jeg tror faktisk, at vi skal gå andre veje end sammenlægning og samdrift og flere brug under én ejer, hvis vi skal nå frem til at løse landbrugets rekrutteringsproblem. Jeg tror, at vort ændringsforslag, som går ud på landbrugs-kyndighed, men som til gengæld giver støtte til de landbrugs-kyndige, der erhverver ejendommen, er en bedre vej end den, vi går i øjeblikket.

Endvidere ligger det mig meget nær at se i disse love — selv om det ikke har været udtrykt — muligheder for en række betydelige statsopkøb af dårlige jorder, som kan inddrages til rekreative og andre formål, hvor de formodentlig samfundsøkonomisk vil gøre væsentlig bedre gavn, end de gør ved at give en mager rughøst og hvad der nu ellers kan blive dyrket. Jeg er ikke helt sikker på, at det ikke vil være den bedste måde at hylde Dalgas' minde på at sørge for, at en hel del af de jorder, som blev opdyrket af Hedeselskabet, nu igen kunne blive lagt ud til formål, så at der ikke spildtes så megen arbejdskraft på dem. Det er